

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	12 mei 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-0454	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8225A605	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	4 maart 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- Voorschriften - Kaart plangebied - Kaart aangetroffen verblijfplaats - Voorgestelde maatregelen - Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Ontheffing Wnb ruimtelijke ingrepen De Meent 2 en 3 in Leusden

Op 4 maart 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V. namens Gemeente Leusden, voor de locatie De Meent 2 en 3 in Leusden (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-0454.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹ ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, verstoren en vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Wij verlenen de ontheffing voor de periode van 15 augustus 2021 tot en met 15 augustus 2026.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op de sloop van twee basisscholen en de nieuwbouw van een integraal kindcentrum. Het gaat om de basisscholen De Hobbit, gelegen aan De Meent 2, en Het Kompas, gelegen aan De Meent 3. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. De sloop van De Hobbit is voorzien in het najaar van 2021. Hierna volgt de nieuwbouw van het integraal kindcentrum, waarna Het Kompas gesloopt zal worden. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode tussen 15 augustus 2021 tot en met 15 augustus 2026.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 4 mei 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft alternatieven voor de ruimtelijke ingreep overwogen. De technische staat van de gebouwen is dusdanig dat sloop nodig is om de schoolgebouwen te laten voldoen aan de eisen van deze tijd. Daarbij komt dat de scholen worden samengevoegd vanwege een dalend aantal leerlingen, zoals blijkt uit het "Strategisch integraal huisvestingsplan Leusden 2015 – 2030: de zeven 'niet-MFC' scholen" van 26 oktober 2015. Renovatie van de twee bestaande gebouwen is geen redelijk alternatief voor het nieuw bouwen van een samengevoegd integraal centrum, omdat de functie en wettelijke normen voor onderwijsgebouwen (zoals binnenklimaat en klimaatbestendigheid) hiermee in het geding komen. Nieuwbouw op een andere locatie is geen redelijk alternatief, omdat geen nabijgelegen bouwgrond beschikbaar is en het wettelijk verplicht is een onderwijsvoorziening te hebben in de directe omgeving van leerplichtige kinderen. Hieruit blijkt dat het project redelijkerwijs niet op een andere locatie of met een andere werkwijze kan worden uitgevoerd. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de meest kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Er is geen alternatieve planning die redelijker is dan de voorgestelde planning.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag en de aanvullingen van 4 mei 2021 heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

In uw aanvraag heeft u het volgende aangegeven:

"Het nieuwe gebouw zal voldoen aan de nieuwe en strengere eisen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing. Energiebesparing heeft een gunstig effect op het milieu; het leidt tot een vermindering van het benodigde gebruik van fossiele brandstoffen en tot een afname voor mens en milieu schadelijke emissies. Deze lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft een positief effect op de volksgezondheid.

De schoolgebouwen van basisscholen De Hobbit en Het Kompas zijn verouderd en niet meer passend bij het moderne onderwijs. Voor beide scholen wordt nieuwbouw in de vorm van een integraal kindcentrum (IKC) gerealiseerd in de wijk Groenhouten in Leusden. Het IKC zal tevens een kinderdagverblijf, een peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang gaan huisvesten. Tevens is het de ambitie om een gasloos energieneutraal gebouw (ENG) te realiseren

"De schoolgebouwen van zowel De Hobbit als Het Kompas zijn niet de meest duurzame gebouwen. Vervangen voor een nieuwe accommodatie is goedkoper dan renoveren. Bovendien zijn de schoolgebouwen beide gebouwd in de jaren zeventig - niet meer passend in het moderne onderwijs. Het onderwijs vergt een andere leeromgeving." „Kinderen zitten niet meer als vroeger de gehele dag in hetzelfde klaslokaal. Weliswaar beginnen ze de dag in een vast lokaal, maar gedurende de dag waaiert ze uit naar andere klaslokalen, of naar de centrale hal of zelfs naar de gang. Soms in groepjes, soms individueel. Met andere woorden: een kind heeft niet meer één vaste leerplek, maar meerdere. Hierdoor krijg je ook andere looplijnen in de school. Feitelijk wordt de school gedurende de gehele dag in beslag genomen. Met het nieuwe Integraal Kind Centrum (IKC) laten we de traditionele leeromgeving los." doordat we de scholen in één gebouw huisvesten, wordt de 'voetprint' kleiner."

U heeft deze onderbouwing als volgt aangevuld:

"In het document Strategisch integraal huisvestingsplan Leusden staat onder kaders en uitgangspunten het volgende beschreven "Actief aansluiten bij het Nationale Energieakkoord zoals Green Deal Verduurzaming scholen (C-169) is uitgangspunt. In deze Green Deal is de verplichting opgenomen om vanaf 2020 alle nieuwbouw energieneutraal te realiseren. In Leusden is er eind 2013 een Leusden Energieakkoord gesloten met als doel de CO2-uitstoot te beperken". Dit betekent dat de herontwikkeling een verminderde CO2-uitstoot realiseert ten opzichte van de huidige situatie."

Conclusie

Het realiseren van een integraal kindcentrum is een dwingende reden van openbaar belang. Ook is er sprake van een indirect belang voor de volksgezondheid, omdat er sprake is van verduurzaming ten opzichte van de huidige situatie. Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

Gewone dwergvleermuis

Er is één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen op het adres De Meent 2 (De Hobbit). Het paarterritorium van het mannetje is vastgesteld op de zuidwesthoek van het pand. De invliegopening van de paarverblijfplaats bevindt zich in de nok achter de bebording aan de kopgevel op de westelijke muur. In bijlage 3 is de locatie van het paarterritorium weergegeven. Een paarverblijfplaats wordt vaak jaarrond gebruikt door de gewone dwergvleermuis en kan ook worden benut als winterverblijfplaats bij milde temperaturen.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest wijdverspreide en de meest algemene vleermuissoort in Nederland. De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren. Het project Meetnet Vleermuis Transect Tellingen (NEM VTT) probeert informatie te geven over de populatieontwikkeling van o.a. de gewone dwergvleermuis. Het meetnet draait pas sinds 2013 en laat nog geen betrouwbare trend zien, maar geeft in de laatste 4 jaar wel een indicatie van een lichte toename (CBS, 2020). De landelijke staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis wordt beoordeeld als gunstig. De staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in gemeente Leusden is niet exact bekend. Er zijn onvoldoende gegevens bekend om de exacte staat van instandhouding op lokaal niveau aan te geven. De gewone dwergvleermuis plant zich al voort sinds een lange tijd in de stad Leusden. Bijvoorbeeld in 2001 is een kraamkolonie gevonden met rond 100 dieren in een gebouw bij de Landweg. Maar voortplantingsplekken zijn nog meestal zelden gevonden. De meeste waarnemingen betreffen foeragerende dieren. Het lijkt ook dat er in de laatste jaren meer waarnemingen worden gedaan, maar dat is waarschijnlijk in verband met het vermeerderen van waarnemers. Gezien de grootschalige aanwezigheid van bebouwing in meerdere omliggende wijken en de aanwezigheid van meerdere verblijfplaatsen wordt ervan uitgegaan dat de gewone dwergvleermuis hier een stabiele populatie heeft.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden zal één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis worden vernield en wordt de gewone dwergvleermuis verstoord. Het doden van individuen is, ondanks het nemen van mitigerende maatregelen, niet volledig uit te sluiten vanwege de verborgen leefwijze van de soort. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 4 en 5 van dit besluit. In bijlage 1 hebben wij extra maatregelen voorgeschreven over het ongeschikt maken en de permanente alternatieve verblijfplaatsen, om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten. Door de uitvoering van de maatregelen zijn voorafgaand aan de werkzaamheden voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst op hiervoor geschikte locaties. In dit specifieke geval zijn de tijdelijke kasten geplaatst aan bomen, omdat er geen gebouwen beschikbaar zijn. Conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis is dit bij uitzondering toegestaan. De vastgestelde verblijfplaats wordt voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode ongeschikt gemaakt. Er worden voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen geplaatst als permanente compensatie van de aangetaste verblijfplaatsen. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg gehandhaafd om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van voldoende mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

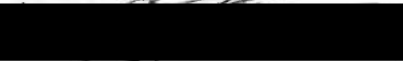
Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Leusden.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen.

Mevr. drs. Ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
6. De werkzaamheden moeten uiterlijk op 15 augustus 2026 uitgevoerd zijn. Indien er nog werkzaamheden met invloed op beschermde soorten worden uitgevoerd na 15 augustus 2024, dient een update van het soortgericht onderzoek uit 2020 te worden uitgevoerd.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

7. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
  - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
  - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
  - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
  - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
  - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
  - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
8. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

9. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige² op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
10. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

² Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

11. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.
12. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 2 van het activiteitenplan van 8 februari 2021 en bijlage 4, en ook de aanvullende maatregelen beschreven op 4 mei 2021 en in bijlage 5, moeten worden opgevolgd.
13. Het ongeschikt maken van de paarverblijfplaats dient plaats te vinden in de periode tussen 15 augustus en 15 oktober of tussen 15 april en 15 mei. Het afplakken van de verblijfplaatsen mag enkel worden uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen daarna aaneengesloten minimaal 10°C zijn. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient drie dagen na het afplakken gecontroleerd te worden of in de ongeschikt gemaakte verblijfplaatsen nog vleermuizen aanwezig zijn. Dit dient uitgevoerd te worden door een deskundige.
14. Na het ongeschikt maken van de paarverblijfplaats dient de sloop plaats te vinden in de periode tussen 1 september en 15 oktober of tussen 15 april en 15 mei, conform hetgeen het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis voorschrijft bij activiteiten die jaar rond gebruikte verblijfplaatsen beïnvloeden.
15. Voor de plaatsing van de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis geldt dat deze zo dicht mogelijk maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats, bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en uitvliegruimte, vrij van kunstlicht en verstoring, buiten bereik van predatoren en op windrichtingen waar deze niet te warm worden, dienen te worden geplaatst.

Na afloop van de werkzaamheden

16. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen pas verwijderd te worden wanneer de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en wanneer de betreffende tijdelijke verblijfplaatsen niet in gebruik genomen zijn door vleermuizen.
17. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Figuur 2.1 | Plangebied (het gebouw boven rechts bestaat niet meer)

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaats

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Ongeschikt maken

Bijlage B. Exclusion flaps

In lid 1 van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming staat beschreven dat het verboden is om beschermde dieren opzettelijk te doden. Het uitvoeren van werkzaamheden waarbij aanwezige dieren verwond of zelfs gedood kunnen worden houdt een overtreding van deze artikelen in. Het is daarom noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen om dit zo veel als mogelijk te voorkomen. Deze maatregelen zorgen met name voor het mitigeren van effecten op korte termijn, d.w.z. dat de maatregelen voornamelijk gericht zijn op het voorkomen dan wel verminderen van effecten voorafgaande en tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De maatregelen worden volgens een vast stramien uitgevoerd, conform de bestaande kennisdocumenten welk onderstaand toegelicht is.

'Exclusion flaps' worden gebruikt om stootvoegen en andere invliegopeningen af te sluiten, op zo'n manier dat in het object aanwezige vleermuizen er wel uit kunnen komen, maar er niet meer in. Doormiddel van stugge klapdeurtjes kan een dier er via de ruwe ondergrond makkelijk uit kruipen, maar niet meer terug in. De flaps of tunneltjes worden op maat gefabriceerd van 300 micron stug doorzichtig plastic en met montagekit bevestigd aan het object, ductape zorgt ervoor dat het geheel vast blijft zitten totdat de kit droogt.

De werking van dergelijke klepjes. Overige openingen worden met isolatie materiaal dichtgemaakt.

'Exclusion flaps' mogen enkel worden geplaatst in de minst schadelijke periode van vleermuizen, buiten de kraamperiode en winterrust (afhankelijk van de functie). Dat wil zeggen dat de exclusion flaps geplaatst kunnen worden tussen 1 april t/m 1 mei, en/of tussen 15 augustus t/m 1 november.

Exclusion flaps mogen één maand voorafgaand aan het einde van de gewinningsperiode aangebracht worden.

Het afplakken van de verblijfplaatsen wordt enkel uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn.

2.3.1 Voorkomen van doden

- Alle gebouwen die binnen deze aanvraag vallen worden op plaatsen waar verblijfplaatsen aanwezig of te verwachten zijn voorafgaande aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt; dit wordt gedaan door het plaatsen van 'exclusion flaps' (zie details en voorwaarden in Bijlage B).
- De exclusion flaps worden geplaatst in de minst gevoelige periode van vleermuizen tussen 1 april en 1 mei en/of tussen 15 augustus en 1 november, zie Tabel 2.1.
- Er wordt door een ecologisch deskundige gecontroleerd of het gebouw, na het plaatsen van de 'exclusion flaps', nog gebruikt wordt door vleermuizen. Deze controles worden bij voorkeur gedaan door in de ochtend bij het inzwermen te controleren of de exclusie functioneert en dieren buitensluit (twee uur voor zonsopgang). Wanneer dit niet mogelijk is worden de controles uitgevoerd in de avond (twee uur na zonsondergang).
- Wanneer blijkt dat er nog vleermuizen gebruik maken van de gebouwen dan zal het hiervoor omschreven proces herhaald worden tot dat het gebouw vrijgegeven kan worden van vleermuizen.
- Na vrijgave kunnen de werkzaamheden starten.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

In tegenstelling tot wat in deze tekst vermeld staat, zijn de kasten al geplaatst op 26 januari 2021 (zie bijlage 5) op de locaties zoals weergegeven in figuur 2.1.

Tijdelijke alternatieven

- Er moeten minimaal 4 verblijfplaatsen voor vleermuizen worden aangeboden, te weten 4 paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis. Hiertoe worden er tijdelijke verblijfplaatsen aangebracht op nabij gelegen bomen.
- De tijdelijk alternatieve verblijfplaatsen worden zoals eerder geschreven, in nabij gelegen bomen geplaatst. De locatie van deze bomen is nog niet exact bepaald, maar er is al vastgesteld dat er voldoende geschikte bomen zijn in de omgeving die deze functie kunnen dienen. De vleermuiskasten worden bevestigd door middel van een aluminium spijker en/of een riem op een rond 5 meter hoogte (bereikbaar met een ladder). (Figuur 2.1). Zie Bijlage C voor omschrijving en kaders voor het plaatsen van tijdelijke verblijfplaatsen.

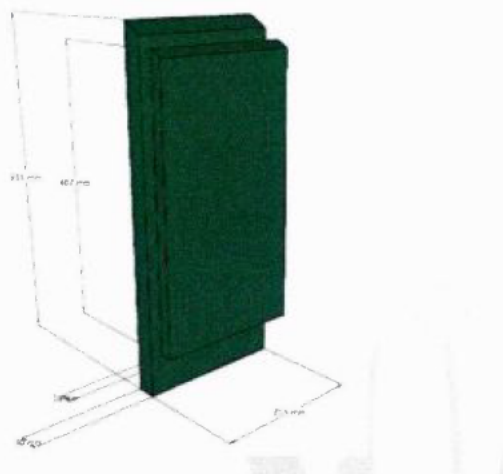
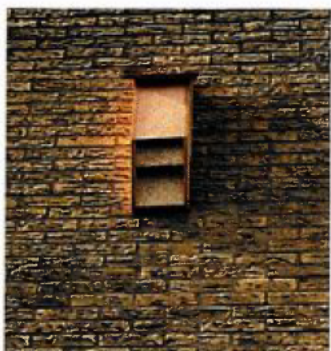
Figuur 2.1 | Overzichtkaart met de tijdelijke vleermuisverblijfplaatsen en de ingrep van het nieuwbouw.

Bijlage 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

De tijdelijke kasten zijn geplaatst op 26 januari 2021.

De tijdelijke kasten betreffen houten kasten met twee afzonderlijke leefruimten, zie onderstaande afbeeldingen.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen

In de nieuwbouw sociale huurwoningen worden minimaal vier permanente inbouwkasten geplaatst voor de vleermuizen. Het betreft hier geschakelde inbouwkasten (bestaande uit IB VL 01 + 02 of IB VL 06 + 07 (of vergelijkbaar type) en worden op vier verschillende windrichting geplaatst. De exacte locaties van de inbouwkasten zijn nog niet bekend. Een voorbeeld van de locatie van een kast is weergegeven in Figuur 4. Er is voor gekozen om de inbouwkasten in de huurwoningen te plaatsen in plaats van in de nieuwbouw van school. De kans op verstoring van de vleermuizen door kinderen tijdens buitenactiviteiten niet is uit te sluiten.

Figuur 4. | Voorbeeld locatie permanente inbouwkast in de sociale huurwoningen ten noorden van het plangebied.